

“D’un petit món local, el de l’Ebre, faig un homenatge a la literatura universal”

Andreu Carranza (Ascó, Ribera d’Ebre, 1957) publica a Columna la novel·la *Impremta Babel*. És autor de les novel·les *Anjub*, *Confessions d’un bandoler*, *L’hivern del Tigre* o *La clau Gaudí*, a més de llibres de relats i de poemes.

—Sembla que la novel·la aplega més d’una novel·la. Hi ha una novel·la sobre la infantesa; una segona sobre la guerra i la postguerra i una tercera sobre la seducció dels llibres i les imprentes tradicionals. N’hi ha més o són aquestes tres, bàsicament?

—Bàsicament, són aquestes tres. El llibre és plantejat com un joc de nines russes. El protagonista, Pol, és un escriptor de cert èxit. L’editorial li proposa de ser el primer autor digital i per fer el llibre fa un viatge a la infantesa, però quan s’hi submergeix i conta la seva vida al seu impressor, la colla de Pol fa un altre llibre. Per tant, hi ha un llibre dins un altre llibre. Perquè en definitiva, s’hi fa un homenatge al llibre de paper, i a la literatura, la de la meva infantesa, la que em va formar. D’un petit món local, el de l’Ebre, faig un petit homenatge a la literatura universal.

—Per tant, hi ha un component autobiogràfic important.

—Molt important, sí. Especialment, de l’època anterior a la central nuclear. La meva família es va exiliar d’Ascó. Estàvem contra la nuclear. És un viatge a la infantesa. I, per tant, en reconstrueixo el paisatge, però sempre amb els llibres, els de la infantesa.

—Amb fidelitat?

—Hi ha els bastiments dels meus records, però sobretot he treballat molt el bastiment de la imaginació dels records. No m’he limitat a reproduir, a aixecar acta notarial de les coses, sinó que m’he submergit en les ficcions que tenia de petit, a la vora del riu. Per exemple, la de *L’illa del tresor*. Amb la colla d’amics, la taverna de la novel·la era taverna de la vora del riu on anaven els últims llauters. De molt petit, encara s’hi feia la navegació fluvial, però ben aviat va desaparèixer. Tota aquesta atmosfera de records i de ficcions plana damunt la guerra civil i els odis de la guerra civil.

—En Pol deu tenir molt de l’autor, però això dels pares adoptius deu ser inventat, no?



JORDI PLAY
Andreu Carranza publica la novel·la *Impremta Babel*, a l’editorial Columna, del Grup 62.

—Sí, tot i que sempre hi ha punts de contacte amb la realitat. El meu sogre va ser adoptat a set anys, com en Pol, per una família de Flix.

—Parleu amb força detall de la censura dels llibres durant el franquisme. Per què?

—Com que la impremta té molta importància a la novel·la i l’impressor, republicà, s’hi ha d’enfrontar, vaig fer un buidatge de les històries de la censura i vaig trobar-hi anècdotes molt interessants, anècdotes kafkianes que semblen dibuixar un món de ficció. El censor és el típic personatge de Kafka que viu tancat en un castell i un dels pilars fonamentals de la novel·la és l’arbitrarietat. Suposo que és molt una qüestió del caràcter ibèric. No eren gens sistemàtics i els motius per a censurar un llibre o una paraula eren ridículs. Com el que feia llegir el llibre a la dona per veure si es tornava vermella o no.

—Tot i disposar de tants elements, us agrada estirar les situacions al màxim, reforçant allò que voleu expressar, frase sobre frase o adjectiu sobre adjectiu.

—Crec que l’estil és una cosa que et ve donada, tot i que el vas polint a través dels anys i sí que veig en tot el que he publicat una reiteració, un abús de la reiteració, abús que he intentat rebaixar, fins al punt que aquesta és la novel·la amb la qual m’he trobat més a gust de totes les que he fet. Però sí, la meva prosa és molt plena, amb molta proteïna. Vull que a l’olla hi hagi de tot. Ho faig perquè la novel·la arribi a tot el públic. Vull donar diversos elements a tots els lectors. No vull ser un autor de minories, vull arribar a tota mena de lector.

—Fa la sensació que en aquest llibre expliqueu coses que feia temps que voleu explicar.

—Sí. No és només un llibre sobre la meva terra.

—És el tancament d’una etapa?

—No ho sé. Em trobo, com en Pol, en un punt d’inflexió. M’he sentit molt connectat empàticament amb en Pol, que es troba en una cruïlla, al mig, entre el llibre electrònic i el llibre convencional. No sé, per tant, si és el tancament d’un cicle o el començament d’un altre.

Lluís Bonada